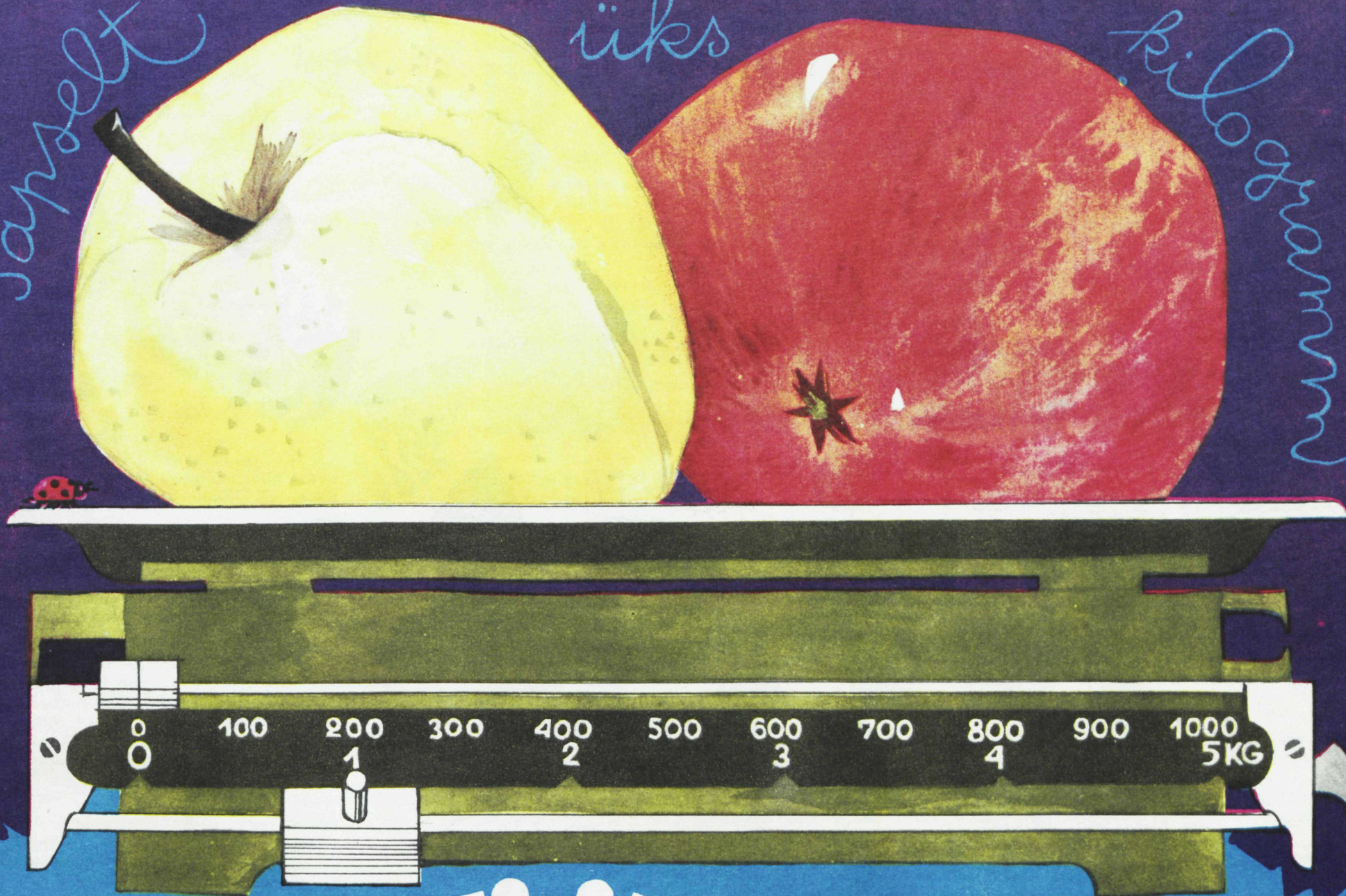

Sänselt

iiks

kilogramm

NR. 8

TÄHEKE

1969

V. I. LENINI
100.
SÜNNIAASTA-
PÄEVA EEL

AUSUSEST

Ühel suvel otsustas Volodja vanem vend Saša paadimatka minna. Ta kutsus kaasa ka Volodja ja tema mängukaaslased. Ärasõiduhommikul aitas Volodja mängusõber Griša isal mörrast kalu välja võtta. Kui Griša teiste juurde paadisadamasse jõudis, rabeles tal midagi särgi all.

«Vaadake, kus alles säga!» kiitles pois. «Taadi järelt näppasin. Matkal teeme temast uhhaad.»

Volodja võttis viskleva kala ja tõstis nina juurde. Krimpsutas nägu:

«Pahasti lõhnab.»

«Kuidas nii!» imestas Griša. «Ta on ju alles elus.»

«Elus küll, aga ikka lõhnab pahasti. Sellepärast et on varastatud. Jookse isa juurde, pane tagasi. Muidu ütlen Sašale.»

Grišal tuli kala tagasi viia.

HOLGER PUKK

Reet läks poodi. Tee peal juhtus Virve vastu ja tuli niisama, naljaviluks kaasa.

Kui kaubad käes, pani Reet raha letile. Poetädi andis kümme kopikat tagasi. Reet napsas raha kiiresti pihku.

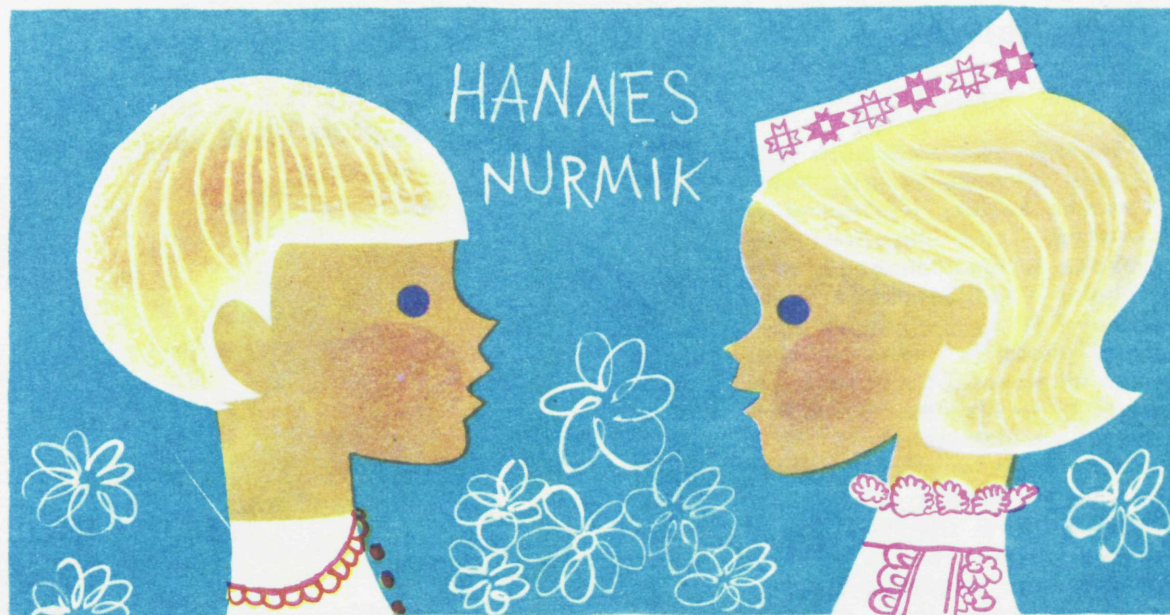
Tänaval tegi ta peo lahti ja ütles Virvele:

«Näe, kümme kopikat! Aga ema ütles, et paras raha!»

«Ema eksis,» arvas Virve.

«Ei tea...» Ja Reet kükitas tänava äärde maha ning kirjutas kivitükiga mulla peale kolm arvu. Ta oli ostnud piima, kefiiri ja koort. Nende hindu teadis ta juba peast. Võttis arvud kokku. Ikka oli emal õigus olnud!

«Siis on tore!» hüüdis Virve. «See on nüüd sinu raha!»
 «Minu raha...?»
 «Sinu jah! Lähme ostame kommi! Neid lahtisi saab suure hulga!»
 Reedal tuli kah kange kommiisu peale. Nad jooksidki teise poodi. Kompvekke sai tõesti väike kena tuututäis.
 «Noh... noh...» kibeles Virve tuutu ümber. Aga Reet hoidis seda kõvasti pihus. Ei võtnud ise ega pakkunud Virvele. Tal oli kommiisu täitsa ära läinud. Niipea kui ta oli kümme kopikat letile pannud, tundis ta äkki, et ei taha neid komme nähagi.
 Juba sirutas Virve käe tuutupaberit näppima. Reet keeraski rapsti külje ette. «Kadekops!» sai Virve kurjaks. «Ega need sõnu kommid üksi ole!»
 «Kelle siis?»
 «Meie omad!»
 «Kuidas meie?»
 «Meie mõlemad teame ju, et...»
 Reet ei tahtnud kuulda, mida Virve peale «et-i» veel ütleb. Ta pistis iooksu. Pudelid kandekotis hüüdsid kilks-kölks, kilks-kölks ja otsekui sundisid teda takka.
 Reet jooksis piimapoe uksest mürtsti sisse. Pani kommituutu letile ja ütles: «Teie andsite kümme kopikat tagasi. Aga mul oli paras raha!»
 Poetädi vaatas imestunult Reeta, siis kommituutut. Aga äkki ta naeratas ning hüüdis:
 «Vaata, kui hea laps! Pidingi pärast oma poisile magusat ostma. Nüüd jäi jalavaev ära. Pista ise ka suhu!»
 Reet tuli tänavale, kompvek pöses. Ja see oli üks väga hea kompvek! Reet ei raatsinud seda katkigi hammustada, vaid lutsus hästi ettevaatlikult, et ta kaua vastu peaks.
 Virve aga seisis teisel pool tänavat ja turtsus endale nina alla:
 «Vahi, kus... Tola on ikka tola!»

TÄHTSAID ASJU ARUTAMAS

«Varsti saab minust koolilaps,» ütleb Hannes. Sõna koolilaps kirjutab ta kepiga liivale.
 «Kas sa tahad kooli minna!» pärin mina.
 «Tahan küll,» noogutab Hannes pead:
 «Aga kus sa kirjutamise selgeks õppisid!» uurin mina edasi.
 «Kirjutama õppisin ma mudilaste koolis,» räägib Hannes. «Meil on Koigi koolimajas mudilaste kool. Seal me kirjutame, arvutame, joonistame ja teeme sporti ka.»
 Nüüd viskame meiegi vahelduseks palli. Kahekümnest viskest tabavad Hannesel viisteist korvi.
 Ja siis näitab Hannes maja, mida ta eelmisel esmaspäeval koolis joonistas. Ja mille eest ta viie sai. Mudilaste koolis käiaksegi üks kord

nädalas. Esmaspäeviti.
 «Aga miks sa tahad päris kooli minna!» küsin mina. Ja muhelen juba ette. Sest ega ta niisugusele küsimusele ikka oska vastata.
 «Siis saan ma hästi targaks.»
 «Aga edasi!» ei anna mina rahu.
 «Seda ma praegu veel ei tea,» ütleb Hannes.
 «Aga kui ma ükskord tark olen, küll ma siis oskan ka sellele vastata!»
 Jälle õige! Selle peame küll kahekesi koos kirja panema. Kepiga. Liivale.
 Aga alla lisab ta juba päris üksinda:
HANNES NURMIK.
 Head kooliteed siis sulle, Hannes! Head kooliteed kõigile, kes sellel sügisel esimese klassi õpilasteks saavad!

Täheke

ROGER DUVOISIN*

Jõehobu võib mõnikord olla üpris tähelepanuvääriv olend. Veronika kahjuks tähelepanu ei äratanud. Tema elas koos isajõehobu ja emajõehobuga, onujõehobu ja tädijõehobuga, vendjõehobu ja õdejõehobuga, onupoegjõehobu ja tädipoegjõehobuga nii suures jõehobukarjas, et keegi ei tarvitsenud üldse teadagi tema olemasolust.

«Keegi mind ei märka!» ohkas murelik Veronika.

Miski teda ei rõõmustanud. Ei porine jõekallas, kus ta päikesepaistes nagu sulgpattjadel lamas, ega isegi karge vesi, milles ta ujus ja pladistas.

«Nii väga sooviksin olla kuidagi eriline! Õigupoolest meeldiks mulle koguni kuulsaks saada,» unistas ta.

Ja asuski jõehobu Veronika seda paika otsima, kus ta võiks silma paista või kuulsaks saada. Ühel õhtupoolikul ulatas ta kõrgendikult nägema elektrituledes sädelevat linna. See lausa kutsus, pilgutades ahvatlevalt tuhandeid aknasilmi.

Tänavad olid inimestest tulvil ja tunglemine tunduvat suurem kui Veronika koduses jõehobujões. Linnas sammudes tundis ta end tõepoolest erilisena: ühtki teist jõehobu ta ei kohanud. Kõikjal oli inimesi, palju inimesi ja veel rohkem inimesi. Inimesed vahtisid ja müksasid teda ning karju-

* Roger Duvoisin — loe: rožeer düvoasän.

VERONIKA

sid, kui ta neile varbaile juhtus astuma.

Veronika oli äkki isetaoliselt tähelepanuäratav. Ta üritas keset tänavat kõndida, kus inimesi ei olnud, aga seal jälle tormasid autod talle sireenide huilates

Illustreerinud A. VENDER

vastu. Kordnik muudkui vilistas tema peale ja pidi ühtelugu noomima.

«Vabandust, aga ühesuunalist liiklemist silmas pidades tuleks teil suunda vahetada,» lausus kordnik. Veronika pöörduski kuulakalt. Ta oli juba väsinud ning otsis kohta, kuhu pikali heita. Mudast kodust jõeranda polnud näha ja Veronika arvas kõnniteegi puhkamiseks sobivat. Ta heitis maha ja hakkas sedamaid tähelepanuäratava jõeohu und nägema. Ometi polnud ta nüüd ainult tähelepanuäratav, vaid lausa inimestel jalus. «Mingu ta mujale,» hakkasid inimesed kooris nõudma. Jälle kuuletus ta viisakalt, astus teelt kõrvale ja laskus sügavalt ohtes tänavarentslisse. Ohtviisi hea nii siin kui seal! Aga ei, ei olnud!

«Vabandust, aga tuletõrje veevõtukohta juures on parkimine keelatud,» segas kordnik end uuesti tema unenägudesse ja valmistus ise trahvikviitungit välja kirjutama. Heatahtliku mehena torkas ta sullepea siiski taskusse tagasi ja näitas Veronikale autode peatuskohta tänava teisel poolel.

«Kuidas küll muda ja kõrkjateta magada saab!» imestas Veronika ringi vaadates. «Aga igatahes on siin rahulik ja küllalt kitsas, nii et võin kujutleda end lamavat külje külje kõrval oma õdede ja vendadega.»

Isegi magades oli Veronika nii tähelepanuäratav, et autojuhid tema ümber kogunesid ja teda ammuli sui vahtisid.

[Järgneb.]

Illustreerinud
S. VÄLJAL

TIKK JA TAKK EI RÄÄGI ÕIGUST

MATTI RANNU

Tikk ja Takk läksid aeda. Seal kasvasid õunad, sõstrad ja tikrid.

«Mina tahan fikreid,» ütles Tikk.

«Aga fikrid on toored,» arvas Takk.

«Maitseme,» arvas Tikk.

«Hästi,» nõustus Takk.

Tikk sõi tikreid ja Takk sõi tikreid. Marjad olid hapud.

«Mis sellest, et hapud,» sõnas Tikk.

«Las olla,» nõustus Takk.

Pöösas oli väike. Tikk ja Takk sõid kõik tikrid ära.

Tädi tuli aeda. Ta tahtis korjata marju kompoti jaoks.

«Kes sõi tikrid ära!» pahandas tädi.

«Vist linnud,» ütles Tikk.

«Linnud jah,» ütles Takk.

Tikk ja Takk läksid tuppa ja hakkasid vaatama pildiraamatut.

«Oi!» hüüdis äkki Tikk.

«Ai!» hädaldas Takk.

«Mis teil viga on!» küsis tädi.

«Köht valutab,» kaebasid Tikk ja Takk.

«Ei tea millest!» imestas tädi.

«Vist marjadest,» ütlesid Tikk ja Takk.

«Ah siis teie sõitegi tooreid tikreid. Valel on lühikesed jalad. Te ju teate, et tooreid marju ei tohi süüa ja valetada samuti mitte.

Kähku rohtu võtma!» ütles tädi.

«Isa, mis imelik masin see hommikul töökoja juurde toodi!» küsisid poisid lõuna ajal.

«See on heinapress. Pärast lõunat lähen sellega tööle,» vastas isa.

«Mis sa neist heintest pressid! Kas on liiga pehmed!» tundis Tarmo huvi.

«Liiga kohevil on muidu. Võtavad küünis palju ruumi,» ruttas Mati seletama.

Tarmo ei teinud neist sõnadest välja. Vahtis vastust oodates isale otsa. Isa sõi sõnatult. Siis osutas lusikavarrega Mati poole. Sõi veel paar suutäit ja ütles:

«Poisil on õigus. Pressitud heina mahub mitu korda rohkem küüni. Ja koristamine läheb kiiremini. Hakkame tööle siinsamas ligidal. Võite tulla vaatama. Näete, kuidas heinapallid tulevad masinast vups ja vups.»

Kui pärast läbi lepiku heinamaa poole mindi, ütles Tarmo:

«Küsimine isa käest, ehk lubab ta ühe palli meile ka.»

«Mina heinu ei söö,» vastas Mati.

HEINU PRESSIMAS

RAIMO MÄNNIS

«Rumal! Mängimiseks. Meie kummipall on ju kadunud.»

Mati ei vastanud. Eks vaikimine ole nõusolek.

Ilus oli vaadata, kuidas mööda rohelist heinamaad liikus sinine traktor, vedades enda järel punast heinapressi. Masina taga jäid maapinnale ritta kandilised heinapakid.

«Kus need pallid siis on!» imestas Tarmo. «Viimasel ajal lähevad kandilised pallid moodi. Jalgpalli hakatakse ka nüüd kandilistega mängima,» seletas Mati, kes tõtt öelda oli ka ise peffunud, et heinapallid polegi pallid, vaid kandilised nagu kohvrid.

Küll oli huvitav vaadata, kuidas iga natukese aja järel masinast vupsti heinapakk välja kukkus.

«See on kušett. Tule, proovi!» hüüdis Mati. «Minul on ka kušett,» istus Tarmo järgmise palli peale.

«Aga minul on diivan!» hõikas Mati. Ta oli ühe heinapalli teisele seljatoeks pannud.

«Tule, aita mulle ka diivan teha! Ma ei jõua üksi palli tõsta,» palus Tarmo.

«Võta minu diivan! Mina lähen uurima, kuidas masin töötab,» pakkus Mati.

«Mina tahan ka uurida!» ei jäänud väikevend maha.

Terastraadist sõrmed korjasid heina üles. Nobedalt ja nobedalt, nagu oleks hirmus vähe aega. Pikemad sõrmed võtsid heina vastu ja kandsid pressimiskambrisse. Kui heina oli pressi sisse küllalt kogunenud, käis krõmpsti ja pall oligi kahe traadiga kokku seotud. Nendest traatidest kinni hoides oli heinapalli hea tõsta. Üks poiss hoidis ühelt, teine teiselt poolt.

«Kanname pallid hunnikusse. Kui pärast ära hakatakse vedama, läheb töö rutem,» ütles Mati.

Tarmo ei vastanud. Ta oleks parema meelega diivaneid teinud. Aga näinud, kuidas isa traktoriaknast välja vaadates heakskiitvalt noogutas, lisas ka Tarmo ruttu sammu.

Saiialill ja leivalill

HELGI MULLER

SAIALILL ON AIALILL,
RUKIS AGA LEIVALILL.

SAIALILL EI ANNA SAIA,
KRINGLEID TEMAST EI SAA MAIAD,
EI SAA KOOKE, EI SAA KEEKSE.
OH NEID PETJAID ÕIELEEKE!
NAGU PÄIKE PEENRAL HÕOGUB
MARAKRATI SILMARÖÖMUKS —
ENDAL NIMEKS SAIALILL!

SAIALILL ON AIALILL,
RUKIS AGA LEIVALILL.

EI TAL OLE ÕIT NII UHKET,
SILMARÖÖMUKS TA EI PUHKE.
ROHEV PILV TA PÖLLU PEAL.

AGA KASU PALJU TEMAST —
TAL ON LEIBA ANDVAD TERAD
OKKALISES VILJAPEAS.

SAIALILL ON AIALILL,
RUKIS AGA LEIVALILL.

Lepa Triinu ja lepatriinu

VENDA SÖELSEPP

METSAS KÕNDIS LEPA TRIINU,
KAASAS OLID TEMAGA
ISA JA VEEL EMA KA.
SEAL ÜKS VÄIKE LEPATRIINU
SILMAS EEMALT LEPA TRIINU
ÕIGE NATUKENE KRIIMU
TEDRETÄHIST NINAOTSA.
NÕNDAPEA KUI LEPATRIINU
EEMALT SEDA NINA NÄGI,
ARVAS TA, ET SEE ON MÄGI —
JA TA SINNA OTSA POTSAS.
TASA VÕTTIS LEPA TRIINU
SELLE NARRI LEPATRIINU,
ÜTLES TALLE:

«LENDA KOJU,
VÄIKE MUSTATÄHNI POJU!»
VURDI! LENDASKI SIIS KOJU
VÄIKE PUTUKATE POJU.
AGA MIS TEEB LEPA TRIINU!
ÜHES ISA-EMAGA
KOJU LÄHEB TEMA KA.

Mesilane ja mudilane

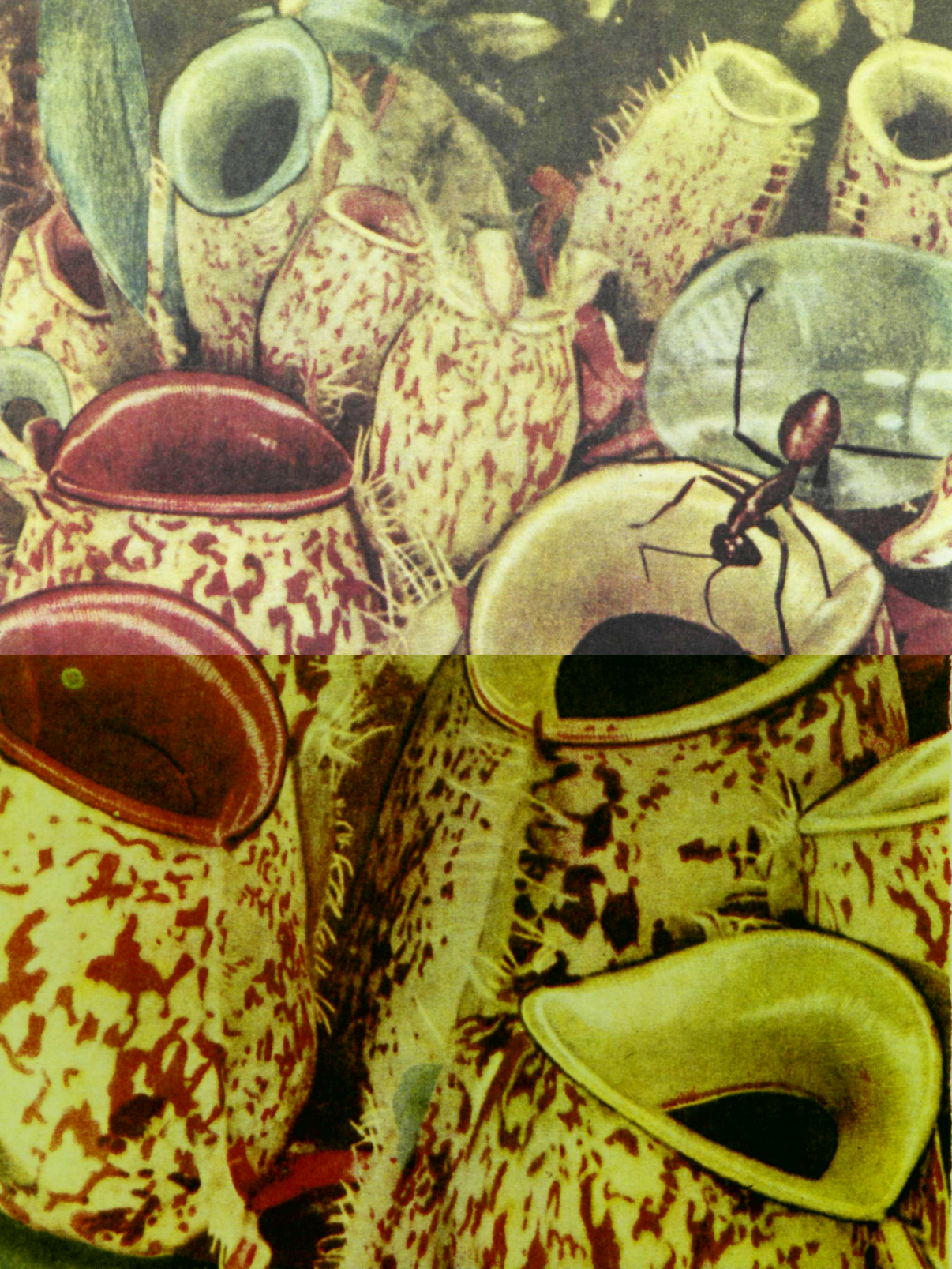
VENDA SÖELSEPP

«MESILANE, MESILANE,
MIS SA LENDAD MEIE AIAS!
MINA MÖTLEN NÕNDA, ET
SINA OLED VÄGA MAIAS:
TERVE PÄEVA LIMPSID METT.»

«MUDILANE-PUDILANE,
EI MA OLE ÜLDSE MAIAS:
METT MA VÄGA VÄHE SÕÖN.
LENDAN RINGI PÖLLUL, AIAS —
SELLINE ON MINU TÕÖ.»

«MESILANE, MESILANE,
VÕIKSIN OLLA VEIDI AEGA
MESILANE NAGU SA —
LENDAKSIN SIIS MÕÕDA AEDA,
SAAKSIN LILLE MAGUSA . . .»

«MUDILANE-PUDILANE,
EI MA LÖBU PÄRAST LENDA —
MA TEEN VÄGA RASKET TÕÖD.
VÄSINUNA VEAN MA ENDA
KODUTARRU VASTU ÕÖD . . .»

Orangutangi tassid

See lugu juhtus Kagu-Aasias Kalimantan saarel. Maailasest teejuht Angau ütles teadlasele: «Kinabalu mägedes kasvavad orangutangi tassid.» — «Mis need on?» küsis teadlane. «Juhata mind mägedesse!» Nad läksid maestiku ürgmetsa. Ümberringi oli ainult lõputu roheline puude ja põõsaste rägastik. Ronitaimed põimusid ümber puukoste. Maapinnal ja põõsastes looklesid jämedad väädid justkui sõlmelised köied.

Äkki Angau hüüdis: «Vaadake, siin nad on!»

Ronitaimed kirendasid kannukujulistest õitest. Neist mõned olid nii suured nagu kohvitassid ja nendes säten-das mahl. Teadlane tundis neid taimi. Need olid epifüütid. Need on nn. pealstaimed, mis kinnituvad küll teistele taimedele, kuid neilt toitu ei vaja. Teadlane ütles Angaule: «Kohe näeme, milleks väätidel on niisugused õiekannud!»

Sipelgas ronis õiele. Teda meelitas sinna meeselt lõhnav mahl. Aga vaevalt sai sipelgas tilgakese mahla maitsta, kui ta kannu kukkus ja mahla uppus. «Mahl lagundab sipelga ja sellest taim toitub. Väät on putukasööja.» Nii kõneles teadlane.

Ta proovis ka ise mahla maitset. Magus vedelik oli soe, kuid juua kõlbas. Nüüd oli teadlasele selge, miks maailalased nimetavad neid õisi orangutangi tassideks. Küllap suurele inimahvile meeldib mahlaga maiustada! Ta nopib õiekanne ja joob neist nagu tassidest.

Ka Eestis kasvab lihasööja lill. See on võipätakas. Kui lähed niidule, võid seda omapärast taime näha. Tal on varre otsas lillad õied ja maapinna lähedal karvased kleepuvad lehed. Lehele lennanud putukas jääb sinna kinni. Mõne päeva pärast on putukast järel vaid tiivad.

Toreadoor

... on härjavõitleja hispaaniakeelne nimetus. Ta on osav ja julge mees. Vihale aetud loomaga ei ole ju lihtne võidelda. Juhtub sedagi, et härjal õnnestub sarvedega lüüa...

Hispaanlastele on härjavõitlus kujunenud rahvuslikuks mänguks. Igal pühapäeval peetakse võitlusi ja kõikjal areenide ümber on pealtvaatajaid murdu. San Sebastiani linnas on Hispaania üks suuremaid areene. Seda nimetatakse Plaza de Toros'eks — Härjaväljakuks. Toreadoorile on suureks auks, kui ta saab Plaza de Toros'el võidelda.

San Sebastiani tänavail ja väljakuil võib alati näha poisse (vt. pildil), kes keerutavad mängumõõka ja hõljutavad justkui härga õrritades päris ehtsat toreadoori punast rätikut. Nad mängivad härjavõitlust.

Ülemisel pildil näed tuttidega ehitud härga enne areenile viimist.

Kus sa käisid täna, tuul?

MANIVALD KESAMAA

Nüüd on õhtu. Tuul on raugend.
«Kus sa käisid täna, tuul?»
«Teed mul olid hästi kauged
suvepäeval, suvekuul.»

Ajasin ma tuhinaga
halle vihmapiilvi taga.
Pöllud kurtsid ammu, et
muld on kuiv ja pole vett.»

«Kus sa käisid täna veel?»
«Kuivatamas niiduteed,
et võiks töömees päeva kiita,
vikat kuiva heina niita.»

«Kuhu sind veel rada viis?»
«Randa, kalurite perre.
Üheskoos kõik noodad siis
panime me suurde merre.»

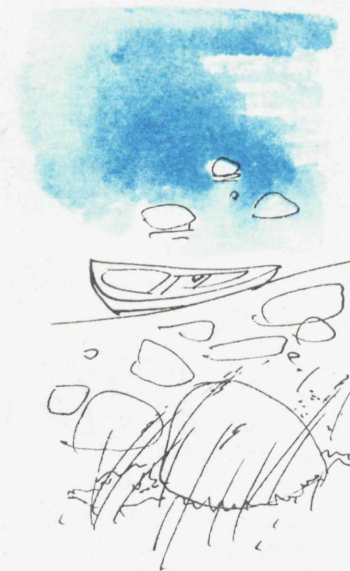
Pleegitasin poiste turje,
pingutasin valget purje,
mis siis uhkelt laeval laksus.
Vingus vante, soote naksus.

Pilliroos siis sahisin,
puude ladvus kahisesin.
Nägin metsas valgeid telke,
laste silmis rõõmuhelke.
Lipp seal tõusis laagrimasti,
seda maa ja taeva vahel
lehvitasin usinasti.

Aasal laulsin, vilistasin,
karukelli tilistasin,
järve vaikselt silitasin,
veeretasin vahtu jõkke.
Laste palgeid paitasin,
puhuda siis aitasin
õhtu eel neil suureks lõkke.»

Nüüd, mil linnud uinund puul,
väsinud on ära tuul.
«Lähnen nüüd su aia taha,
heidan põõsa alla maha.
Tule, tule, vaikne tund,
lapse silma laulan und!»

Ranna

Illustreerinud V. HURT

LÖVI LÖRR JA JÄNES JASS

OLIVIA
SAAR

ootasid
külalisi. Need saabusidki:
pika kaela ja läikivate pril-
lidega Kaelkirjak ning halli
tukatufuga Eesel. Kuna küla-
lised olid Liivalinna elani-

külas

JÜRI RANT

Kaugele merre ulatub Neeme poolsaar. Ja päris poolsaare tippu Neeme kaluriküla.

Nendest lastest, kes veel Neeme Algkoolis käivad, on varasem ärkaja Ivar Röömel. Öhtul lasti isaga lestavõrgud Pajuneeme ja Uitru vahele sisse, hommikul tuleb need ära tuua. Kui võrgupaadid paadisadamasse tagasi jõuavad, on seal juba teisigi lapsi. On Ivari kaheksa-aastane õde Eha ja teise klassi tüdruk Tiina Toomar. On Einar Jõeleht ja vahel ka Lea Lemmik, kes ainukese Neeme lapsena kolm aastat järjest koolist kiituskirja välja teeninud. Lestade võrgustpäästmine on niisugune töö, kus lapsed saavad headeks abilisteks olla.

Kui meri on juhtunud koos kaladega ka rohtu ja lima andma, tuleb võrgud puhtaks näppida. Aga siis on Neeme laste tööpäev ka läbi. Põllu- ja aiamaid selles külas peaaegu ei ole. Suvel paistab päike rannaküla liivase pinnase tulipalavaks. Siis kõrbeeb rohigi ära.

Aga madalas Lännimeres — nii nimetavad Neeme lapsed oma supluskohta — on palavatel päevadel küll tore mängida.

Väiksemad tüdrukud asuvad kohe liivalinna ehitama. Linna ümber kaevatakse kanalid. Ja siis läheb madalas rannavees lahti ogalikkude püügiks — kanalis peavad ju ka kalad ujuma!

Ivar ja Einar seavad samal ajal laevadele maste. Laevad on muidugi omatehtud. Küll puust, küll männikoorest. Kui on paras tuulevine, libisevad nad nagu valged linnud üle vee. Tihtipeale on merel üllatusi varuks. Kord nähti supelrannas angerjat. Linnapoiss Margus sai teist koguni sõrmega puudutada — väga külm ja libe oli. Mõni päev hiljem lebas jälle midagi pikka ning musta kivi kõrval. Tüdrukud pidasid nõu kokku ja otsustasid ta veest välja visata. Viskasidki. Ainult see ei olnud angerjas, vaid vettinud köiejupp.

Aga muidugi saavad rannalapsed ka päriskalu kätte. Einar ja Ivo käisid paadisillalt õngitsemas — kokku seitsefeist kiviintsu püüdsid kinni. Ainult pisikene Tiina trumpas neid üle. Tema õngenööri küljes ei olnud üldse konksu, ainult kala-tükike. Tiina tõmbas konksutagi kaks kiviintsu välja.

Kiviintsul on teisi nimesid ka. Mõnes rannas kutsutakse teda nolguseks, mõnes emakalaks.

Nii need Neeme kaluriküla lapsed elavad. Ja kui neil aias marju ei ole, siis metsas see-eest küll.

kud ja linnaeluga igapidi kursis, arvas Lövi Lõrr, et nüüd tuleks nad hoopis maale viia. Las hingavad värsket maaõhku ja tutvuvad maaloomade elu-oluga. Nii tehtigi.

Tunniajalise sõidu järel jõuti Lillelehe aiandisse. Oli

selles aiandil alles suurust ja laiust! Siin oli kasvahoone kasvahoones kinni ja puidpõõsaid poleks jõudnud isegi Kaelkirjak oma pilvede poole kerkiva pea ja prillidega üles lugeda.

Väraval tuli neile Kits vastu. Kits pidas Lillelehe aiandis

alles lühikest aega aednikuametit. Värske aednik mõkitas väarikalt ja kutsus küllalisi oma valdusi vaatama. Kõigepealt seati sammud puuviljaaia poole. Seal kasvasid imelikud puud: igaühel ladvalaes futike lehti, alumised oksad aga paljad

nagu hiiresabad.

«Need on vist mõned võõramaa puud!» sosistas Eesel Jassile.

«Ee... ee... ei tea! Mulle tulevad tuttavad ette. Olevat oleksid nagu õunapuud, aga altpoolt justkui

leparaod. Vist mõni uus sort.»

Edasi mindi juurviljaaeda, kus pikad peenrad jooksid reas nagu põlletriibud. Siin kasvasid isesugused aiaviljad: altpoolt meenutasid nagu kapsajuurikaid, aga üleval polnud leheräbalatki.

KALAL

LÄBI KASTES HEINAMAA MA ASTUN,
JÕGI JAHEDEST MUL ÕHKAB VASTU.
ISTUN KALDALE, ÕNGE YETTE SEAN. —
PRAEGU KALA HÄSTI VÕTMA PEAKS.
KORK JU YETTE VAJUB JA — OH SA PIME! —
KALA OTSAS ONGI NAGU SÄRAV IME.
PANEN MANNERGUSSE KÄHKU TA
JA SIIS RÕÖMSALT KOJU LIPPAN MA.
KODUS KALAST SUPPI TEEN.
MULLE IMEHÄSTI MAITSEB SEE.

TÖNIS LALL,
Keila Keskkooli õpilane

EESLIPOISI SAAPAD

EESLIPOISS SAI MOODSAD SAAPAD.
NENDEGA TA MUUDKUI KAAPAS
MÕÖDA METSA VINTA-VÄNTA,
MÕÖDA PADU PINTA-PÄNTA.

LÕPUKS MÖTTES MAHA ISTUS,
ENDAL SAAPAD JALAST KISKUS:

«RAKUD SUURED KANNANAHAL.
MOODSAD SAAPAD TÕESTI PAHAD.»

SELLEST PÄEVAST MÕÖDA SALU
LIPPAB EESL PALJAJALU.

ÜLLE TRUMM,
Plaani Algkooli õpilane

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

Täna tahaksin ma jutustada oma sõpradest. Ja nimelt Tallinna 44. Keskkooli II b klassi oktoobrilastest. Minul on nendega tihe kirjavahetus. Kirjad on neil alati huvitavad. Aga veenduge selles ise!
«Ükskord läksin ema ja vanaemaga Konsu järve äärde,» kirjutab Heli Malvik. «Kui me maanteelt jalgrajale keerasime, nägin rästikut. Pidin peaaegu peale astuma. See oli üsna väike rästik. Vist poeg alles. Järvel oli palju kalastajaid. Ja siis vanaema rääkiski, et tema vanaisa püüdnud kord sellest järvest hästi suure

haugi. Kui vanaema vanaisa ta selga võtnud, lohisenud kala saba veel mööda maad. Ja paks samblakord olnud tal seljas ka.» Eks olnud huvitav lugu? Mina igatahes niisugust kala näinud ei ole. Aga teie?

«Mina olin suvel Järvemaal vanaema juures,» jutustab Riina Ohlov.

«Ühel päeval korraldasime õdedega kõrgushüppevõistlused. Tiiu sai kolmanda koha, aga Anne esimese koha. Isa, ema, vanaema, vanaisa ja tädi Linda töid meile lilli ja isa tegi pilti.»

Õde Anne lisab, et peale sportimise ja päevitamise nad ka abistasid vanaema ning vanaisa. Kersti Must aga kirjutab, et tema käis suvel tihti marjul. Hommikul kell kümme läks ja õhtul kell kuus tuli tagasi. Rene Pikkat kirjutab, et tema hakkas juba kolmeselt jalgrattaga sõitma. Ja et see lä-

«Kas teil ainult kapsajuurikaid kasvatataksegi!» sosistas Eesel jälle, sest tema püüdis ühtevalu pärida. Vist tahtis terake targemaks saada.
«Ee... ee... ei kasvatata! Meil on vahel juurikate otsas päid ka. See siin on vist

eriline juurikasort,» sosistas Jass.
Värava juures jäeti Kitsega hüvasti. Kits tänas tähelepanu eest ning surus külaliste kapju ja käppi.
Ja sõit läks tagasi linna.
«Haruldaselt omapärane aed!» kiitis Kaelkirjak.

«Haruldaselt põnevad puud!» lisas Eesel.
«Ha... ha... haruldased kapsajuurikad!» poetas Jass sõna sekka.
Lövi Lörr uuris kaaslasti pika pilguga ning ta punane lakk tõusis tulena turri:
«Te kõik olete haruldased

tobud!» lõrises Lörr, unustades, et tal on külalised. Lörril oli üldse kombeks kohe ära lõriseda, et pärast vait olla ning oma lõrsemist kahetseda.
«Lillelehe aiandis on Kits kärneriks — see tähendab aednikuks, ja teie imes-

tate, et mis huvitavad puud, mis huvitavad juurikad seal kasvavad! Kits näris õunapuudel lehed ära ning pani kapsapead nahka — ja ongi imeaed!»
«Ah!» ahhetas Kaelkirjak.
«Oh!» ohhetas Eesel.
«Ee... ee...» ekutas Jä-

heb tal nüüd päris ladusalt. Ära sa, Rene, oma rattaga ainult söiduteele mine! — Seal võib lastega õnnetus juhtuda.

Merle Eero kirjutab, et suvel meeldib talle oma hoovi lastega rahvastepalli mängida. Illar Kolberg lubas ujumise selgeks õpida. Merike Piibeheht aga kirjutab, et ta käis suvel Leningradis. Sõitis esmakordselt metrooga ning nägi loomaaias esimest korda elus elevanti ja kaelkirjakut.

Oi, paber hakkab otsa lõppema, aga ma pole jõudnudki teile Kalevi, Olafi, Rita, Kairi, Gerda, Ennu, Anu, Ene ja teiste Tallinna 44. Keskkooli II b klassi oktoobrilaste kirjadest rääkida. Jääb neile ainult aitäh öelda. Kirjutage mulle ikka jälle! Seda tahan ma ka teistele tüdrukutele ja poistele öelda. Ja head suvepuhkuse lõpu kõigile koolilastele!

Täheke

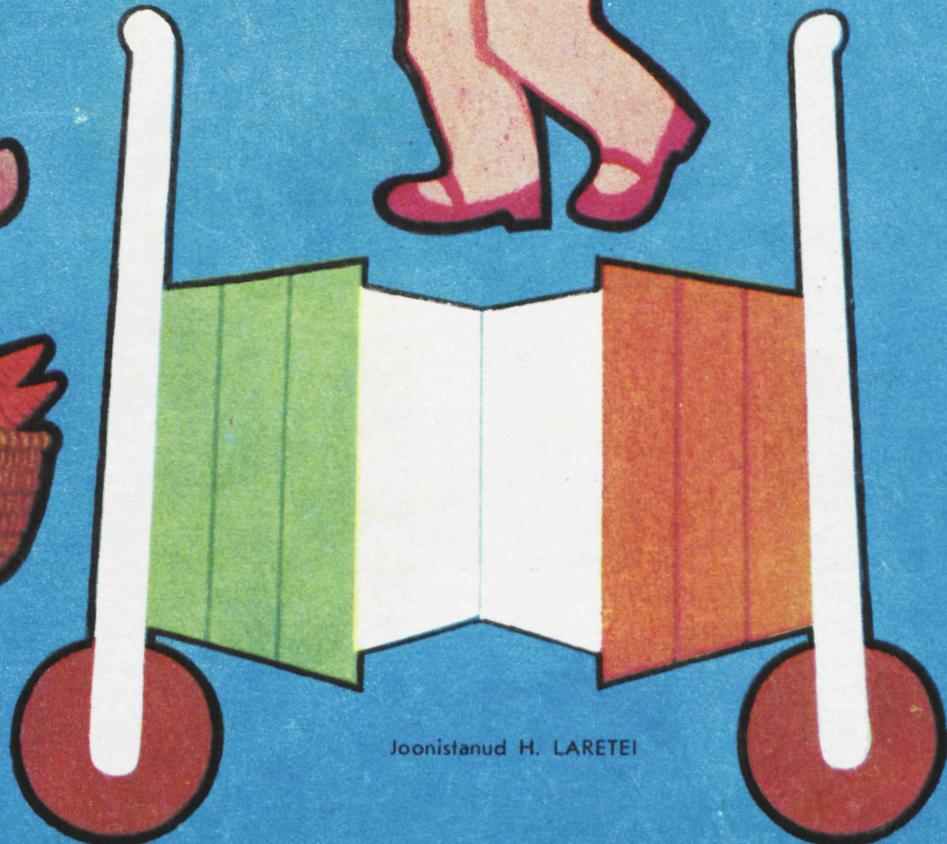
nes Jass.

Aga sellest ajast peale, kui Lõvi Lõrr, Jänes Jass, Kaelkirjak ja Eesel Lillelehe aiandis Kitsel külas käisid, öeldakse igäühe kohta, kes töö vussi ajab ja kasu asemel kahju toob, et nüüd on kits kärneriks!

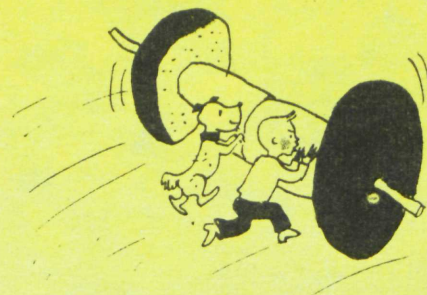
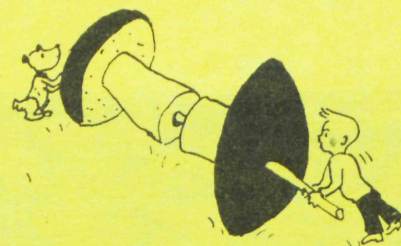
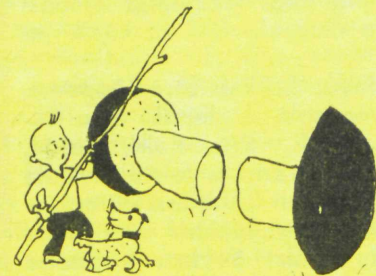
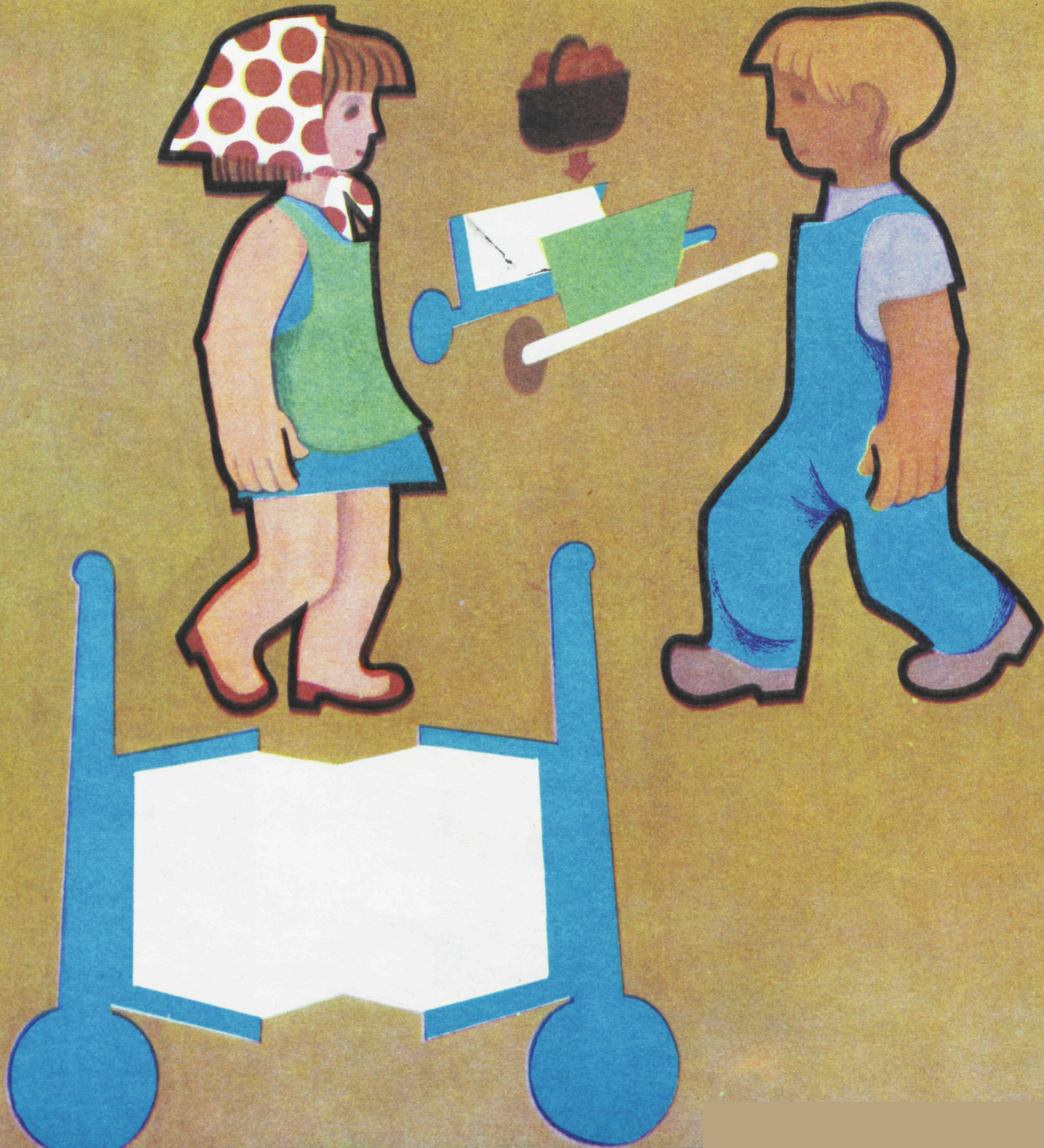
SEDA PUNAST JOONT MOODA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

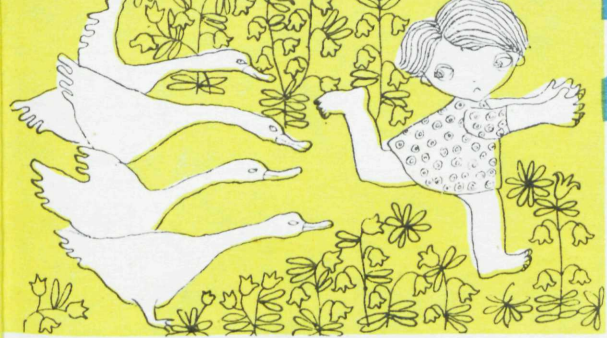

Kujundid lõika välja. Kärü kasti sisemus voldi sinise joone järgi nii, nagu pildil näidatud. Seejärel liimi kärü sinised pooled kokku. Poisi ja tüdruku esisõrmel on must tugevam joon. Sinna tehtud sisselõikesse pista kärüaisad.

Joonistanud H. LARETEI

**MÕISTA, MÕISTA,
MIS SEE ON!**

Mul saba puust
ja pea rauast.
Löön väikseid poisse
läbi lauast.

Sada musta peaga Tõnni
pugend pisikesse onni.
Üks neist onnist õue astus,
kopsas peaga seina vastu,
silmist tule välja löi —
tuli Tõnni ära sõi.

Joonistanud M. KERNUMEEES

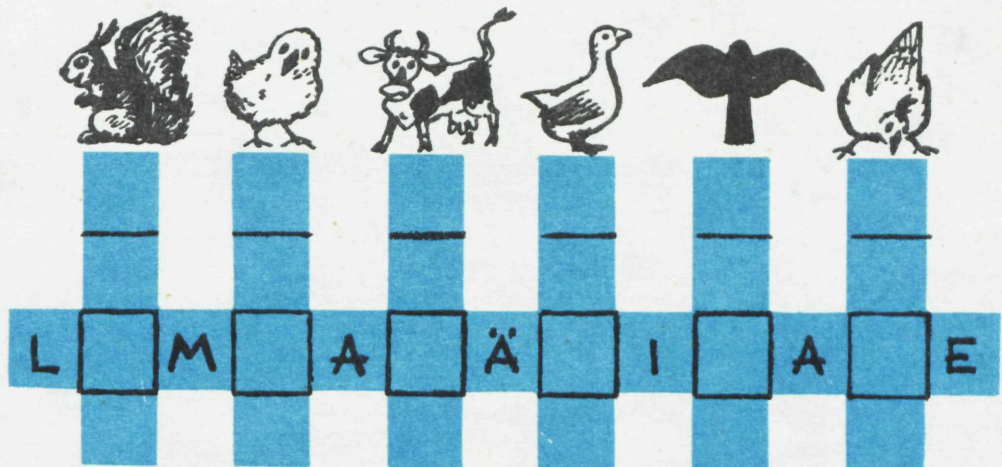
MISSUGUSED LILLED!

Kui sa kaks pilti kokku paned, saad ühe lille nime.
Näide: varss + kabi = varsakabi.

PAJULINNU TEINE NIMI

Õige lahenduse puhul saad põikreas pajulinnu teise nime.

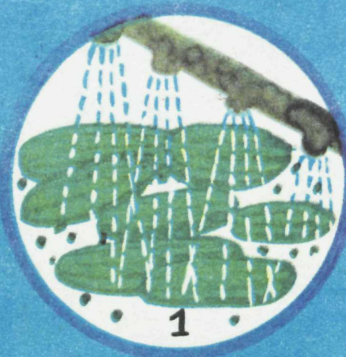
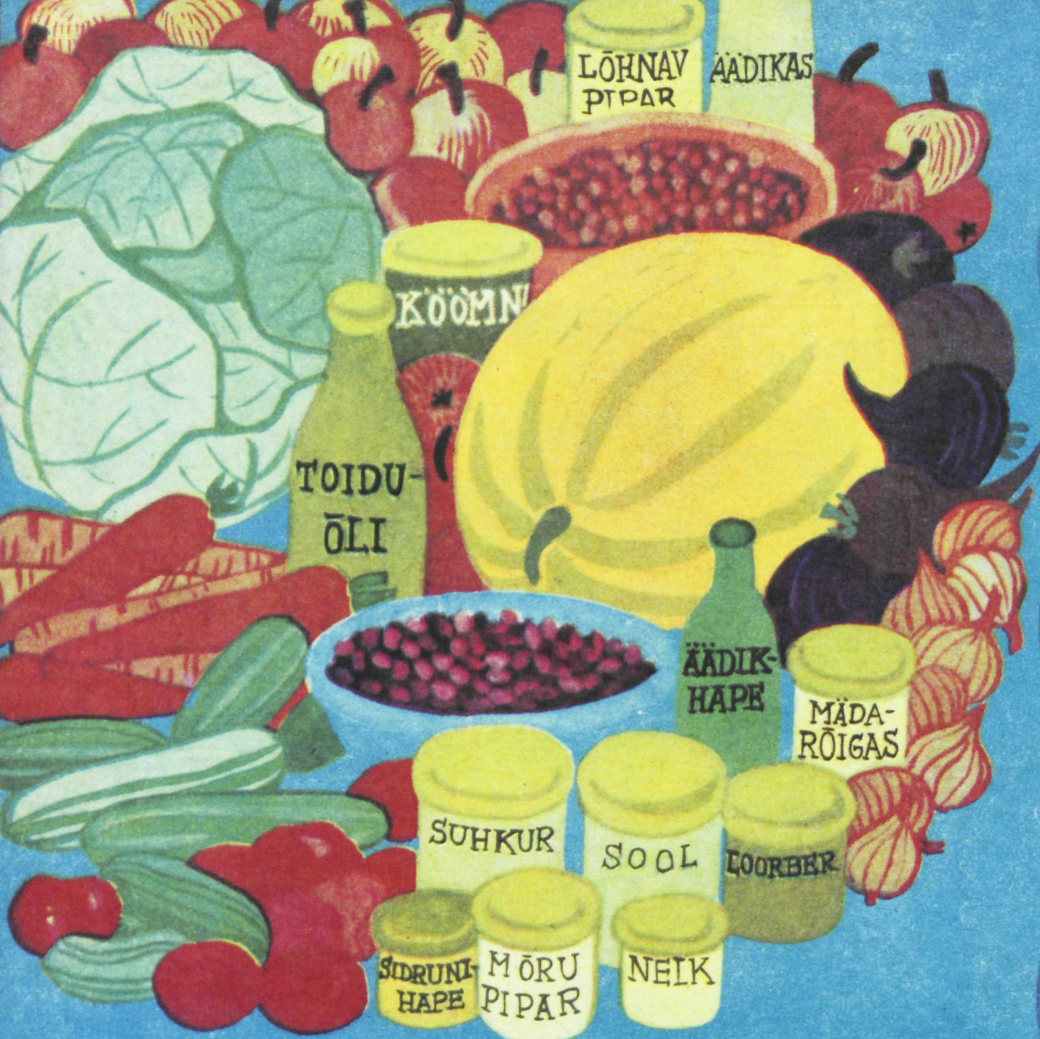
ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsioon Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 8 —
1969, X aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel.
449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste.
Peatoimetaja kt. O. Saar, kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt,
vanemkorrektor E. Orgmeis.

Leduda entud 25. VI 1969. Trükkida entud 24. VII 1969. Trükiarv 56.000. Paber 90X60/8. Trükipoognaid 2.
Arvestuspoognaid 2.88. MB-07607. Tellimise nr. 698. Trükikoda «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi t. 24.

Esikaanel E. PIKA joonistus
«Täpselt üks kilogramm».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Писательской организации Эстонской ССР «Тäheke» (Звездочка). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,83 учётно-издательских листа. Типография «Октябрь», ЭССР, Tallinn, Креutzвальдский бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 698. Тираж 56 000.

SALAT

Aedvili pestakse [1] ning sorteeritakse värvuse ja suuruse järgi [2]. Liikuv lint viib aedvilja kattlasse, kus see tulises aurus või keevas vees parajalt pehmeks muutub [3]. Aedvili puhastatakse, kooritakse, riivitakse või tükeldatakse [4, 5] ning segatakse mitmesuguste maitseainetega [6]. Salat pannakse purkidesse [7]. Kaanega kaetud purgid toimetatakse suurde kuumuskatlasse [8]. Lõpuks saavad purgid sildid peale [9] ja salat ongi valmis kauplusse saatmiseks.

Tartu Konservitehas teeb mitut liiki salateid. Kõiki nende nimetusi ei jõua üles lugeda. Aga kindlasti tunned hästi maitsvat aedvilja-, kõrvitsa-, peedi- ja marja-aedviljasalati.

